

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Tomáše Rychlého, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Víta Bičáka a JUDr. Pavla Simona, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 4**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 11 C 290/2019, ve věci žaloby o zaplacení 2 500,- Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Pranet s. r. o.**, se sídlem v Praze 16, Lipenecká 24, IČO 24808024, a žalovaného **M. L.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 11 C 290/2019 **je soud**.
- II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 11. 2019, čj. 11 C 290/2019 - 18, **se zrušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným dne 5. 8. 2021 zvláštnímu senátu zřízenému dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), se Český telekomunikační úřad (dále též jen „ČTÚ“) domáhá, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 4 ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 11 C 290/2019, týkající se zaplacení smluvní pokuty ve výši 2 500,- Kč s příslušenstvím.

[2] Z předloženého soudního spisu se podává, že žalobkyně se návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu, podaným u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 1. 7. 2019, domáhala vůči žalovanému zaplacení částky 2 500,- Kč s příslušenstvím, jakožto smluvní pokuty z titulu porušení povinnosti ze smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb - připojení k internetové síti. Dle žalobního tvrzení žalovaný po ukončení smluvního vztahu nesplnil svou smluvní povinnost vrátit žalobkyni wi-fi router, sloužící k příjmu internetu, ani neumožnil žalobkyni jeho demontáž. Tím mu vznikla povinnost uhradit žalobkyni smluvně sjednanou smluvní pokutu ve výši 2 500 Kč. Obvodní soud pro Prahu 4 návrhu vyhověl, dne 3. 7. 2019 vydal elektronický platební rozkaz, ten však v důsledku nemožnosti jeho doručení žalovanému do vlastních rukou usnesením ze dne 4. 9. 2019 zrušil. Následně svým usnesením ze dne 26. 11. 2019, čj. 11 C 290/2019 - 18, řízení ve věci zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena ČTÚ (výrok IV.); výroky II. a III. pak rozhodl o nákladech soudního řízení a vrácení soudního poplatku žalobkyni. Svůj postup obvodní soud odůvodnil

tím, že podle žalobního tvrzení uzavřela žalobkyně se žalovaným dne 14. 4. 2016 smlouvu o poskytování veřejné telekomunikační služby (připojení k internetové síti). Žalobkyně dne 2. 12. 2017 v souladu s příslušným smluvním ustanovením tuto smlouvu vypověděla a smluvní vztah tak skončil uplynutím výpovědní lhůty ke dni 31. 12. 2017. Dle čl. 5. 7. Všeobecných podmínek poskytování služby připojení k síti internet (tvořících součást smlouvy) byl žalovaný povinen vrátit žalobkyni ve lhůtě 5 dnů od ukončení poskytování služeb poskytnutý wi-fi router, případně umožnit žalobkyni jeho demontáž. Této své povinnosti nedostál, a vznikla mu tak dle citovaného článku povinnost zaplatit žalobkyni smluvní pokutu ve výši 2 500,- Kč. Tuto částku dle žaloby žalobkyni neuhradil. Podle názoru obvodního soudu se jedná o spor mezi poskytovatelem komunikačních činností na straně jedné a účastníkem, případně uživatelem, této služby na straně druhé; předmětem sporu je pak nárok na smluvní pokutu, která „*přímo souvisí s vydáním zařízení užívaného pro poskytování služby elektronických komunikací*“. O takovém sporu má (podle obvodním soudem citované judikatury zvláštního senátu) rozhodovat orgán, který je povolán k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné. Tímto orgánem není soud, ale podle § 129 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“) ČTÚ. V dané věci proto existuje neodstranitelný nedostatek podmínek soudního řízení, spočívající v nedostatku pravomoci soudu (§ 7 o. s. ř.); obvodnímu soudu proto nezbylo, než postupem podle § 104 odst. 1 o. s. ř. řízení o žalobě zastavit s tím, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena ČTÚ, jakožto orgánu, který má pravomoc spor rozhodnout. Proti tomuto usnesení nebylo podáno odvolání a dne 28. 12. 2019 tak nabylo právní moci.

[3] ČTÚ s právním názorem vysloveným ve shora uvedeném usnesení obvodního soudu nesouhlasí a podal proto zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí kompetenčního sporu. Uvedl, že pohledávka žalobce nemá svůj původ v poskytnuté službě elektronických komunikací, ve smyslu vymezení tohoto pojmu, uvedeného v § 2 zákona o elektronických komunikacích. Rozhodovací pravomoc ČTÚ [§ 108 odst. 1 písm. g) a § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích] je založena pouze v případě sporu o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáváním na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení takovým ujednáním není. Žalobkyní uplatněná pohledávka není cenou za službu elektronických komunikací, ale vyplývá z porušení soukromoprávního vztahu mezi žalobcem a žalobkyní, který je svou povahou smlouvou o výpůjčce, vzniklé dle příslušných ustanovení občanského zákoníku. Vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku k hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, respektive umožnit žalobkyni jeho demontáž, je k rozhodování takového sporu povolán orgán, který je podle zákon příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za níž je smluvní pokuta vymáhána, tj. soud. V této souvislosti ČTÚ odkázal na shodný právní názor, vyslovený v usneseních zvláštního senátu ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 – 7 a ze dne 29. 5. 2012, čj. Konf 30/2012-14 a na něj navazující judikaturu. Z těchto důvodů proto ČTÚ navrhuje, aby zvláštní senát usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 11. 2019, čj. 11 C 290/2019 - 18, zrušil a zároveň rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí dané věci je soud.

[4] Zvláštní senát o vzniklém kompetenčním sporu uvážil následovně:

[5] Obvodní soud pro Prahu 4 v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel (ČTÚ) popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla postoupena. Zvláštní senát tedy shledal, že se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 věty druhé zákona č. 131/2002 Sb., k jehož projednání a rozhodnutí je tímto zákonem povolán.

[6] Podle ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. *v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměru soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*

pokračování

[7] Podle ustanovení § 129 odst. 1 věty první zákona o elektronických komunikacích ČTÚ rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

[8] Zvláštní senát se k otázce rozhodovací pravomoci ve věci smluvní pokuty za nevrácené zapůjčené zařízení, jehož prostřednictvím je uživateli poskytována služba elektronických komunikací, v minulosti již opakovaně vyjádřil. Například z usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 – 7, na které odkazuje i návrhovač, se podává, že smluvní pokuta je „typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (...). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporu na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je tudíž vztahem příčiny a následků, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určujícím pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za níž je smluvní pokuta vymáhána (...). Předmětem řízení v této věci je (...) smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčený satelitní komplet poté, co byla smlouva ukončena. Vypůjčka věci je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodnutí o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k vypůjčce tedy přísluší soudu“. Obdobně v usnesení ze dne 29. 5. 2012, čj. Konf 30/2012 – 14, zvláštní senát konstatoval, že „[n]elze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat, to ovšem z vypůjčky nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k vypůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu; tato věc tedy patří do příslušnosti soudů.“ Tato judikatura je následována i dalšími rozhodnutími zvláštního senátu – viz například usnesení ze dne 30. 10. 2013, čj. Konf 32/2013 – 11, či ze dne 29. 11. 2016, čj. Konf 12/2016-14.

[9] S ohledem na výše popsaný skutkový stav věci je zřejmé, že v nyní posuzovaném kompetenčním sporu se jedná o typově totožnou věc, jako ve zmiňovaných případech kompetenčních sporů, o kterých zvláštní senát již v minulosti rozhodoval. Žalobkyně se domáhá zaplacení smluvní pokuty za nevrácené zapůjčené zařízení (zde wi-fi router), jehož prostřednictvím poskytovala žalovanému služby elektronických komunikací. Nejedná se tedy o situaci, kdy by se osoba vykonávající komunikační činnost domáhala úhrady smluvní pokuty sjednané pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací. Neuhrazení ceny za poskytnutou službu by bylo porušením povinnosti dle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu by byl na toto porušení zákona přímo navázán; v takovém případě by pravomoc pro vydání rozhodnutí svědčila ČTÚ. V dané věci se jedná o spor z vypůjčky věci; vypůjčka je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodování o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k vypůjčce tedy přísluší soudu.

[10] S ohledem na uvedené skutečnosti lze uzavřít, že dle konstantní judikatury zvláštního senátu rozhodování v těchto typových věcech není zákonem svěřeno ČTÚ, ale je zde založena obecná pravomoc soudů dle § 7 odst. 1 o. s. ř. Jelikož zvláštní senát neshledal v nyní posuzované věci žádný důvod k odchýlení se od své dosavadní judikatury, rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 11 C 290/2019 je soud.

[11] Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb., zvláštní senát zrušil rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Zvláštní senát proto zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 11. 2019, čj. 11 C 290/2019 - 18, neboť odporuje výroku, jímž byla pravomoc tohoto soudu ve věci rozhodnout zvláštním senátem určena.

[12] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je dle ustanovení § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb., závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány i soudy. Dále bude tedy v řízení o této věci pokračovat Obvodní soud pro Prahu 4.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 5 odst. 4 zákona č. 131/2002 Sb.).

V Brně 14. října 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu